

Çavuş ve Uzman Çavuş Kanunu

(Resmî Gazete ile ilâm : 10 . III . 1954 - Sayı : 8654)

No.
6320

Kabul tarihi
3 . III . 1954

Birinci Bölüm

Çavuş yetiştirileceklerin seçilmesi

Seçme ve yetiştirme

MADDE 1. — Ordunun, Kara, Hava ve Deniz Kuvvetlerine yeni gelen muvazzaf erden, temel eğitiminden sonra bölük, tabur veya muadili komutanlıklarda çavuş olmaya elverişli buldukları anlaşılınlar, alay ve muadili komutan veya makamlarca da yeterlikleri onanmak şartıyla Millî Savunma Vekâletince tesbit edilecek esaslara göre çavuş yetiştirilirler.

Çavuş olamıyacaklar

MADDE 2. — 1 nci madde gereğince çavuş adaylığına ayrılmamış olan erler onbaşından yukarı çıkamazlar.

Kursta başarı gösteremiyenler

MADDE 3. — Öğretim ve eğitimleri sonunda çavuş olamıyanlar birlik ve kurumlarına geri gönderilir.

İkinci Bölüm

Uzman çavuşluk esasları ve şartları

Uzman çavuşluk

MADDE 4. — Kıta ve teknisiyen çavuşlarından aşağıdaki maddelerde tesbit edilen süre ve esaslar dairesinde ordu hizmetinde kalmaya istekli olup kabul edilenler muvazzaflık hizmetinin bitiminden itibaren «uzman çavuş» olurlar.

Bunlardan birlik ve kurumların astsubay kadrolarında görevlendirilenler (kıta uzman çavuşu), teknik hizmetlerde görevlendirilenler de (teknik uzman çavuşu) olurlar.

Uzman çavuşluk şartları

MADDE 5. — Kıta ve teknik uzman çavuşu olabilnek için en az ilkokul mezunu bulunmak ve muvazzaflık hizmetinden başka 1 ilâ 5 yıl hizmet taahhüdünde bulunmak şarttır.

Uzman çavuşluk sürelerinin uzatılması

MADDE 6. — Kıta ve teknik uzman çavuşluğunda taahhüdedilen süreler Millî Savunma Vekâletince tesbit edilecek esaslar dairesinde uzatılabilir.

Uzman çavuşların astlık, üstlük münasebetleri ve cezai muameleleri

MADDE 7. — Uzman çavuşlar, çavuş rütbesini taşıyan asker sayılırlar ve diğer askerlerle aralarında astlık ve üstlük münasebetleri vardır.

Uzman çavuşların cezai muameleleri Askerî Ceza ve Askerî Muhakeme Usulü kanunlarına tâbidir.

Üçüncü Bölüm*Uzman çavuşların aylık ücretleri, sair hakları, terfileri, bakım ve ikramiyeleri, astsubaylığa geçirilmeleri**Uzman çavuşların aylık ücretleri ve bununla ilgili diğer hususlar*

MADDE 8. — Uzman çavuşların aylık ücretleri aşağıda gösterilmiştir :

	Lira
1 nci senede	125
2 nci senede	150
3 ncü senede	175
4 ncü senede	200
5 nci ve mütaakıp senelerde de	225

Ortaokul öğretimini tamamladıktan sonra en az iki yıllık meslek öğretimini veren sanat okullarından mezun uzman çavuşların ücretleri (175) liradan başlar.

Tank, denizaltıcılık ve dalgıçlık tazminatı

MADDE 9. — Tank sınıfı uzman çavuşlarına tank hizmetlerinde çalıştıkları müddetçe aylık ücretlerinden başka maaşlarının % 15, denizaltıcı ve dalgıçlara ise % 25 i nispetinde tazminat verilir.

Terfi

MADDE 10. — Bir ücret kademesinde fiilen bir seneyi tamamlayan uzman çavuşlar yetkili sicil âmirlerinin verecekleri sicile göre terfi ederler.

Uzman çavuşların yiyim, giyim, bakım işleri

MADDE 11. — Uzman çavuşların yiyim, giyim, bakım, tâyin, tahvil ve nakilleri halinde sevk işleri erat gibi Devlet tarafından sağlanır.

Tedavi

MADDE 12. — Uzman çavuşlardan hastalananların tedavileri askerî hastanelerde parasız yapılır. Sağlık durumları hava tebdilini icabettirenler hava tebdiline yollanır.

Ancak tedavi ve hava tebdili süresinin toplamı iki ayı geçemez. Bu süre zarfında ücretlerini t m olarak alırlar. Tedavi ve hava tebdili süresi daha fazla devam edenlerin ordu ile ilişkileri kesilir.

İzin

MADDE 13. — Her uzman çavuşun senede bir ay izin hakkı vardır. İzin esnasında ücretine ve sair hukukuna hâlel gelmez. Bu süreye, gidiş ve geliş müddeti dâhil değildir.

Başarı gösteremiyenlerin terhisi

MADDE 14. — Sicillerine göre uzman çavuşlukta kalmaları caiz olmadığı anlaşılanların barışta taahhüt sürelerine bakılmaksızın vazifelerine son verilir.

İkramiye

MADDE 15. — Kendi kusurları olmaksızın müddetlerinin temdid edilmemesi sebebiyle terhis edilenlere her hizmet yılı için bir aylık ücretleri miktarında ikramiye verilir. Bu ikramiye hiçbir suretle beş aylık ücret toplamını geçemez.

Kıyafet

MADDE 16 — Uzman çavuşların kıyafetleri Kıyafet Kararnamesine göre düzenlenir.

Astsubay sınıfına geçirilme

MADDE 17. — Kıta uzman çavuşlarından orta veya muadili okullar mezunu olanlarla teknisiyen uzman çavuşlardan, istekliler gerekli şartları haiz oldukları takdirde kurslara tâbi tutularak muvaffak olmaları halinde astsubay sınıflarına ücretlerinin tekabül ettiği rütbe ile naklolunabilirler. Bunların uzman çavuşlukta geçen hizmetleri astsubaylık mecburi hizmetlerine ve nakil sırasında almakta oldukları ücret kademesinde geçen müddetleri de nakledildikleri astsubaylık rütbe- lerindeki terfi sürelerine eklenir.

Dördüncü Bölüm

Geçici ve son maddeler

GEÇİCİ MADDE 1. — I - Bu kanunun neşri tarihinden evvel ve 5430 sayılı kanun hükümlerine göre uzman çavuş olanların almakta buldukları maaş dereceleriyle kıdemleri mahfuzdur.

Bunlardan dört yıl uzman çavuşluk yaptıktan sonra daha dört yıl hizmeti taahhüdeden ve kabul olunanlar buldukları derecelerin bir üst derece maaşına yükselirler. Sekiz yıl fazla görevden sonra ayrılanlara hiçbir vergi kesilmeksizin 300 lira ikramiye verilir. Sair hususlarda bu kanuna tâbidirler.

II - Bu kanunun neşri tarihinden evvel ve 5430 sayılı Kanuna göre uzman çavuş olanlardan birinci fıkra hükmüne tâbi bulunmak istemiyenlerin talepleri üzerine hizmet müddetleri nazara alınarak bu kanun hükümlerine göre intibakları yapılır ve haklarında bu kanun hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanuna göre alınacak olan uzman çavuşlar 1954 yılı temditli uzman çavuş kadrolarında bu namla istihdam olunurlar.

GEÇİCİ MADDE 3. — 5430 sayılı Kanunla orduda istihdam edilen sanat enstitüsü mezunu uzman çavuşlar da bu kanunun 17 nci maddesi hükümleri gereğince astsubay sınıfına geçirilebilirler.

Kaldırılan kanunlar

MADDE 18. — 1059 sayılı Piyade Küçük Zâbit Kanunu ile 5430 sayılı Uzman Çavuş Yetiştirilmesi hakkındaki Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 19. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 20. — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa ve Maliye Vekilleri memurdur.

6 Mart 1954

Riyaseti Cumhura yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 5 . 3 . 1954 ve 1/432
Bu kanunun ilânının Başvekâlete bildirildiğine dair Riyaseti Cumhurdan gelen tezkerenin tarih ve numarası : 6 . 3 . 1954 ve 4/140
Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa, numaraları : Cilt Sayfa
: 17 2
: 29 2,155:158

[İnikat : 56 — 185 sıra numaralı matbua 56 ncı İnikat zaptına bağlıdır.]